

KALIX KOMMUN

Kultur för framtiden
Kalix kommuns kulturplan 2017-2019

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Kultur för framtiden Kalix kommuns kulturplan 2017-2019	Program	2017-04-01, § 70 Dnr 2017-363 101	Kommunfullmäktige

"Seglarträff" olja av Bertil Linné, tillhör Kalix kommuns samlingar, nr 290

Kultur för framtiden

Kalix kommuns kulturplan 2017-2019

KALIX KOMMUN

Innehållsförteckning

Förord	3
Sammanfattning	4
Särskilda prioriteringar av områden	5
1.1 Folkets hus - Kalix kommuns kulturhus	5
1.2 Kulturarv, museum, arkiv och bibliotek	5
1.2.1 Museum	6
1.2.2 Vassholmen	6
1.2.3 Biblioteken	7
1.2.4 Kalix Lilla Trästad	7
1.2.5 Bildarkivet	7
1.3 Kulturföreningarna och folkbildningen	8
1.4 Kalix bygdemål	8
1.5 De nationella minoriteterna	9
1.6 Barn och unga	9
Bilaga 1	11
Bilaga 2	13
Bilaga 3	14

Förord

Kalix kommun har tillväxt och utveckling i fokus. Utvecklingsarbetet handlar ytterst om att Kalix skall utvecklas positivt på ett sätt som ökar dess attraktionskraft och skapar bästa möjliga förutsättningar för medborgarna att kunna ha bra livsvillkor. En positiv utveckling skapar sysselsättning, god tillgång till utbildning, fritid och kultur, ett bra boende och en god samhällsservice.

I framtidens utveckling har kulturen en given plats. I denna kulturplan pekas färdvägen ut för det kulturpolitiska arbetet under perioden 2017- 2019.

En attraktiv livsmiljö är en övergripande viktig faktor för god personlig tillväxt. Här spelar kulturen en stor roll. Kulturens **sociala** värden är den kraft som kulturen har att utveckla gemenskap mellan människor, som bidrar till att stärka en persons identitet och tillhörighet till en plats. När det gäller **estetiska** värden handlar det om att kultur kan ge en upplevelse av skönhet och harmoni. Dessa två olika typer av värden är också kopplade till kulturens **symbolvärde**, vilket handlar om att kulturen skapar mening hos de som betraktar eller upplever den.

Kulturverksamhetens direkta ekonomiska värden kan summeras i två punkter: 1. Sysselsättning och företagande 2. Skatteintäkter. Med ett långsiktigt tidsperspektiv tillåts sociala värden kunna stå till grund för ekonomiska värden. Tillväxt behöver förstås som hållbar tillväxt.

Kulturplanen är framtagen i dialog och samverkan med kulturinstitutioner, kulturföreningar (bilaga 2), företrädare för civilsamhället (bilaga 2), ungdomsgrupper och idrottslag inom ungdomsidrott (bilaga 3), skolan, pensionärsföreningar och övriga medborgare.

Sammanfattning

Riksdagen har beslutat om de nationella målen: Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling. För att uppnå målen ska kulturpolitiken: -främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor – främja kvalitet och konstnärlig förnyelse, - främja ett levande kulturarv som bevaras, använd och utvecklas, främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan, - särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur. I kulturplanen för Norrbotten 2014-2016 framgår bl.a. i Mål 2: Kulturen ska vara en motor och pådrivare i länets utveckling. Mål 3: Barn och unga ska erbjudas ökad delaktighet i kulturlivet och möjlighet att påverka kulturutbudet i länet.

Kulturplanen är en strategi för utveckling av kulturen i Kalix kommun. Kulturplanen visar på sex prioriterade områden under de kommande åren. Områdena är inte inbördes rangordnade. Planen visar hur kulturen är en allt viktigare attraktivitets- och tillväxtfaktor. Utgångspunkten är medborgarnas behov och önskemål, kommunens egna bedömningar och de nationella och regionala kulturmålen.

Vad begreppet kultur innefattat varierar från sammanhang till sammanhang, och kultur kan lika gärna definieras som "finkultur" som varande en summa av alla tankar och känslor som finns i ett samhälle. Inga definitioner kan säga vara felaktiga, men i en kommunal kulturplan som syftar till praktiska satsningar måste dock en hanterbar gräns dras. I denna plan definieras kultur som traditionella yttringar såsom bildningsverksamhet, litteratur, dans, teater, musik, språk, hembygd, kulturarv, konst, foto, hantverk mm och dess olika tillämpningar. Kultur har också ett egenvärde och ger upplevelser som kan delas med andra, men som ibland är alldeles unika för varje individ. Att ta del av kultur genom ett utbud eller att själv delta i kulturaktiviteter ger nya tankar och värderingar som påverkar alla delar av livet. Kulturen skall vara tillgänglig för alla.

Kultur har också betydelse för hälsan och välbefinnandet, något som allt mer bevisas genom medicinska och sociala forskningsresultat.

I Kalix kommun finns ett rikt utbud av kultur. I denna plan lyfts sex områden fram som särskilt prioriterade. Det innebär inte att annan verksamhet ska upphöra. Ordinarie verksamhet skall fortsätta att utvecklas i sin egen takt. Fler lokaler skall användas för kulturella och konstnärliga aktiviteter och nyttjandegraden är större än tidigare. Kommunen kommer att verka för att erbjuda både bra och ändamålsenliga lokaler för kulturlivet i kommunen i de byggnader vi ansvarar för.

Särskilda prioriteringar av områden

1.1 Folkets hus- Kalix kommuns kulturhus

I slutet av 1800-talet startade den fackliga och politiska arbetarrörelsen. Upprinnelsen till att Folkets Hus bildades över hela landet var behoven av gemensamma möteslokaler, både för regelrätta möten, för studieverksamhet och kulturella evenemang. Eftersom man inte släpptes in i de lokaler som fanns väcktes idén med Folkets Hus och den spreds från söder till norr. Sveriges första Folkets Hus öppnades i Kristianstad. Det första Folkets Hus som byggdes för ändamålet låg i Malmö och blev färdigt på 1890-talet.

Kulturhus har alltmer fått en funktion som mötesplats, den tredje platsen. Deras betydelse är just att de är hörnstenar i en orts sociala liv och som skapar både gemenskap och förutsättningar för kreativt tänkande. En tydlig del av Kalix kulturutbud är scenkonsten (musik, teater, dans), vilken sker i Folkets hus. Tekniken i huset är uppgraderad, vilket också gynnar de väl anpassade lokalerna för konferenser och kongresser. Den ger också möjlighet till många olika sorters kulturevenemang såsom teater, dokumentärer, konst, revy, ungdomskonserter, olika utställningar och radioteater på bio. Tillkommer direktkonferenser och olika direktsända evenemang. Huset inrymmer också kommunens bibliotek, konsthall, Kalixrummet och en fritidsgård med många kulturaktiviteter och gynnar samverkan, är kreativitets- och hälsofrämjare, ger tillgång till kultur både som deltagare och betraktare fullt i linje med UNESCO:s "Nationella folkhälsokommittés tankar". (UNESCO:s målområde 1) Huset är ett modernt kulturhus, främst för scenkonst och föreningsliv och stödjer direkt kulturen. Huset är en viktig förutsättning för kultur och tillväxt, attraktivitet och bra livsmiljö.

1.2 Kulturarv, museum, arkiv och bibliotek

Utdrag ur Nationella kulturpolitiska mål

All utveckling och förnyelse har sin utgångspunkt i det förflutna. Människan måste ha en kulturell identitet i en globaliserad värld. Kulturarvet är en viktig del av våra ungdomars skapande av identitet och samhörighet. Genom en gemensam grundsyn och förståelse för vårt kulturarv motverkas främlingsfientlighet och rasism.

Sverige har alltid varit utsatt för kulturella influenser som påverkat liv och samhälle och på olika sätt i olika delar av landet. Det har utgjort grunden för nytänkande och kreativitet. Kulturarven gör oss rika på kunskaper om vår historia. De uttrycker mångfald, de är summan av en mängd influenser som kommit till oss från hela världen i ett ständigt flöde genom sekler och årtusenden. Redan på 1500-1600 talen kom människor från andra länder, t ex Valloner, som utvecklade den svenska industrin, vårt industriarv, som är en del av kulturarvet. Det finns därför ingen enhetlig modell om det svenska kynnet, svensk bondekultur, svensk byggnadskonst eller svensk matkultur.

Vi skall känna till vår historia, våra rötter, förstå vår roll i världen, dra slutsatser om historien och använda oss av de kunskaperna i det samhälle vi lever i idag.

Vår del av Sverige har en unik historia som man kan se spår av i dagens Kalix kommuns natur, arki-

tektur, människor, attityder, språk och sedvänjor. Genomförda arkeologiska utgrävningar har visat mycket intressanta fynd. Vi skall främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas.

Av Norrbottens läns 386 naturreservat finns 27 stycken i Kalix kommun med kulturmiljöer och kulturlandskap.*

För att kunna arbeta enligt Norrbottens museums riktlinjer **Samla, vårda och förvara samt visa** krävs en lämplig lokal, en institution i samhällets tjänst och för dess utveckling, vilket Kalix saknar idag.

Framtida prioriteringar

Främja att kulturarvets värden lyfts i samverkan med civilsamhället, främst föreningar och Kalix kommun. Fortsätta att utveckla former för samverkan mellan civilsamhället och kommunens kulturorganisation, som syftar till att gemensamt verka för strategiska satsningar inom kultur och kulturarvet.

1.2.1 Museum: I denna kulturplan prioriteras inrättande av ett museum i syfte att värna om och främja ett levande kulturarv, som bevaras, används och utvecklas. Detta museum ska samordnas med annan verksamhet. Förutom pedagogisk verksamhet, utställningar och samlingar samt bildarkiv kan forskning inom kulturarvet bedrivas. Kommunen har idag värdefulla samlingar spridda runt om i kommunen, och är i vissa fall i fara att skadas på grund av avsaknad av vård och konservering samt att klimatet i förråd är undermåligt.

1.2.2 Vassholmen. Vassholmen, ön som ligger strategiskt där Kalixälven möter Bottenviken, har genom seklerna spelat en viktig roll för Kalix och för hela älvdalen. Som skiljeställe vid timmerflottningen var ön och dess verksamhet livsnerven för en bygd och en näring. Vassholmen är idag ett unikt kulturhistoriskt dokument, dels genom sitt historiska arv men även genom den status som en levande kulturö där musik, konst, scenkonst och hantverk samlas under några intensiva sommarmånader. Vassholmen är ett levande museum där besökarens alla sinnen aktiveras. Här finns byggnader från olika tidsepoker och som genom åren haft skiftande användningsområden. Dessa vårdas enligt framtagna underhållsplan.

Framtida prioritering

Kulturrum på Vassholmen - en utställning om Kalix älvdals historia. En utställning med museiföremål ur Kalix kommuns samlingar.

Pontonbro – att ha en broförbindelse är en förutsättning för utvecklingen av Vassholmen till ett kulturcentrum som ger möjlighet både till nutida levande kultur och som samtidigt kan fungera som en påminnelse om det kulturarv som Kalix älv utgör.

Byggnader – Upprustning och underhåll för att bevara byggnaderna som ett levande minne över flottningsepoken.

*<http://www.lansstyrelsen.se/Norrbotten/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/Pages/default.aspx?mtype=Kalix> (2017-03-06)

1.2.3 Biblioteken. Övergripande styrdokument är bibliotekslagen och skollagen. Regionalt: Kulturplan för Norrbotten 2014-2016. Lokalt: biblioteksplanen och kommunala mål.

Biblioteken är en grund för allt lärande. I mer än 3000 år har biblioteken funnits som centrum för kunskap. Biblioteken bidrar till informationsförsörjning, stimulering och utveckling, läsförståelse och informationskompetens. Dessa kompetenser är en förutsättning för ett aktivt medborgarskap i ett demokratiskt samhälle. Biblioteket är en aktiv del av samhället, vilket gör att förändringar i omvärlden påverkar och leder till att verksamheterna måste förändras och anpassas. För barn och unga skall målet vara att sprida läslust och stimulera till läsning, och med särskilt fokus på pappor och andra manliga vuxna, för att synliggöra biblioteken och lyfta fram litteraturen och läsningen. Biblioteken är också viktiga för att motverka segregations och kunskapsklyftor. Det livslånga lärandet står i fokus samt att biblioteket ska verka för delaktighet och fungera som naturliga och inbjudande mötesplatser. Sedan 1 januari 2013 ingår Kalix kommunbibliotek i organisationen Biblioteken i Norrbotten, en samarbetsform mellan biblioteken i länet. Målet är att utveckla och säkerställa bibliotekens roll i samhället.

Skolbiblioteken: Enligt skollagen (2010:800) ska alla elever ha tillgång till skolbibliotek. Idag finns två bemannade skolbibliotek, i Manhemsskolan och Furuheadsskolan.

Framtida prioritering

Den fortsatta satsningen på bibliotek som kulturellt nav ska ses som en satsning på barn och unga, tillgänglighet, kulturnätverk, föreningsliv och kulturarv. Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska samt åt personer med funktionsnedsättning. Målet är att utveckla och säkerställa bibliotekens roll i samhället.

1.2.4 Kalix Lilla Trästad

Färdigställs enligt plan med fem modeller av anrika Kalixbyggnader som en påminnelse om Kalix historiska stadsbild. Byggnaderna kommer att placeras ut på Strandängarna i etapper med start sommaren 2017.

1.2.5 Bildarkivet

Kommunens bildarkiv är en ovärderlig del av vårt kulturarv. Arkivet omfattar Anna Rutbergs, Edwin Ekbloms och Börje Hällgrens donationer samt reprofotografier ur privata fotoalbum, skolfotografier mm. Arkivet innehåller idag 4146 digitaliserade bilder. Allmänheten har möjlighet att beställa bilder som är digitaliserade. Idag finns ca 30 000 registrerade bilder, alltifrån glasplåtar till vanliga negativ och pappersfotografier. Det finns möjlighet att också lägga in bilder på konst och museiföremål i bildarkivet.

Framtida prioritet

Digitalisering av bildarkivet kommer att fortsätta.

1.3 Kulturföreningarna och folkbildningen

Möjligheter att anordna kulturaktiviteter för alla samhällsgrupper bör utvecklas. Sju studieförbund har idag verksamhet i Kalix kommun och kommunen ger idag ett betydande stöd till studieförbunden. Föreningarna och studieförbunden ska tillföra kulturlivet dynamik och vitalitet. Inom studieförbundens verksamhet stärks människors makt över sina egna liv. Genom den ständigt pågående demokratiska samtalskulturen som präglar studieförbunden är deltagarna i centrum, vilket resulterar i ett större deltagande i samhället i stort.

Framtida prioriteringar

Fortsätta att utveckla former för samverkan mellan civilsamhället och kommunens kulturorganisation som syftar till att gemensamt verka för strategiska satsningar inom kulturfältet. Kommunen skall ha ett tätare samarbete, ta fram tydliga mål för varje verksamhetsår och överenskommelser vilket ger en effektivisering av tillgängliga medel och fler deltagare i kultursammanhang. Detta är viktigt för alla prioriterade områden, barn och ungas rätt till kultur, kulturarv för framtiden samt förbättrade villkor för den nyskapande kulturen. Målsättningen är att fler lokaler används för kulturella och konstnärliga aktiviteter och nyttjandegraden är större än tidigare.

1.4 Kalix bygdemål

Folkmål är nyckeln till förståelse av vår kultur.

"Ända sedan man bröt första marken i våra bygder för närmare tusen år sedan har vi talat det folkmål som vi ofta kallar Kalixmål, vårt bygdemål, landsmål, allmogemål, eller vad man än vill kalla det. För hundra år sedan talade alla invånare i Kalix kommun helt självklart detta vårt eget gemensamma språk, men samtidigt började det höjas röster om att vårt sätt att prata inte var välkommet i det moderna samhället. Den statliga folkskolan gick ut på att lära alla tala Svenska, och då man felaktigt trodde att barn fick svårare i skolan om de talade ett annat språk än den skrivna svenskan, så informerade lärarna alla föräldrar att de måste tala svenska med sina barn. Som en blixtrå från en klar himmel skapades en generation kalixbor som inte kunde sitt eget språk. De flesta vuxna talade dock sitt modersmål sinsemellan, och med alla andra invånare i regionen. Det var endast i skolan, till kommunens, länsstyrelsens eller statens representanter och till inflyttade från andra delar av landet som man talade Svenska. Propagandan för att alla skulle tala svenska utgick från skolorna och tätorterna i kommunen. Vi skulle "försvenskas". Kalixmålet kallades "bondska", det språk som bönder och andra "outbildade på landsbygden" talade. De som ville hänga med sin tid borde tala riksspråk, som ansågs som rättare och finare än det "fula Bondmålet". På 1920-talet och framöver talade därför alla föräldrar som köpte ovanstående propaganda sin bästa skolsvenska med sina barn, i en allt stigande grad, och vid 1960-talet talade näst intill alla föräldrar enbart Svenska. Många fnös åt de som talade folkmål, och låtsades t.o.m. att de inte ens förstod det. Man skämdes för sitt eget språk och ursprung helt enkelt, och att kunna tala folkmålet sågs som helt meningslös kunskap, då det väntades försvinna så fort pensionärerna gått ur tiden. I slutet av 1900-talet hade många till och med glömt bort att kalixborna haft ett eget modersmål gemensamt. Att tala sitt regionala folkmål är den enda vägen till att förstå hur man tänkte och uttryckte sig förr, vilket även är nyckeln till framtiden. Alla som uttrycker sig med regionens talesätt och ordförråd stärker den lokala anknytningen."

Sedan i juni 2010 undervisas det i Kalixmål på internet
www.thekalixlanguage.org
 Sten Rönnerberg
 Professor emeritus

Framtida prioriteringar

Vi ska verka för att våra barn i lägre åldrar får tillgång till kulturarvet Kalix bygdemål.

1.5 De nationella minoriteterna

Kalix är ett förvaltningsområde. I kommunen finns idag tre föreningar, Vår kulturvagg, Kalixin pirteät och Kalix sångklubb som representerar språken meänkieli och finska. Kommunen arbetar med att synliggöra minoriteternas kultur och språk och anordnar arrangemang bl.a. vid Kulturnatta, Tornedalskulturens dag, Sverigefinländarnas dag, Vassholmsdagen samt respektive nationaldag. Statsbidrag utgår till kommunen.

Framtida prioriteringar

Vi skall stödja utvecklingen av och lyfta fram rikedomen i de nationella minoriteternas språk och kultur och samverka. Insatserna måste vara genuint förankrade och så långt möjligt formuleras och föreslås av dem. Barnen ska ha rättighet att ta del av kultur på sitt eget språk. Biblioteken är en central samlingspunkt. Inköp av material och litteratur, arrangemang med barnaktiviteter och författarkvällar skall öka. Med kulturen som verktyg för mångfald och inkludering finns ett hav av möjligheter. Skyltning på minoritetsspråk bör ske. Målsättningen är att de nationella minoriteternas kultur och språk har en starkare ställning. Se till urfolkens rätt att själva definiera sig.

1.6 Barn och unga

Barnkonventionen slår i artikel 31 fast följande: Barnet har rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder, samt rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet.

Kalix kommun gör redan idag mycket för barn och unga, och barn och unga är redan en prioriterad målgrupp. Dagens forskning visar att det är mycket viktigt att exponeras för kultur i unga år, alltifrån att man har ett bra bibliotek till att få uppleva teaterns kraft och att uppleva konserter. Sådana upplevelser följer med hela livet. Det handlar om att utveckla och stärka barn som individer. Detta görs bäst via kultur i skolan. Vårt mål är att öka barn och ungas förståelse för, och intresse av kultur.

År 2016 har barnrättsutredningen föreslagit regeringen att hela barnkonventionen ska inkorporeras i svensk lagstiftning, bland annat rätten till kulturellt och konstnärligt uttryck. Regeringen har även tillsatt en kulturskoleutredning för att föreslå åtgärder för en nationell strategi för där ökad tillgänglighet är ett av de främsta målen. Kulturskolan jobbar redan nu, och det kommer vara ett viktigt tema även under flera år, att öka tillgängligheten i vår frivilliga verksamhet.

Tillgänglighet handlar om att funktionshindrade ska ha åtkomst till lokaler, att inte alltför höga

avgifter exkluderar, att ha en geografisk tillgänglighet för alla (vilket ofta förutsätter en samverkan med skolan), att ha ett förhållningssätt och en pedagogik som tilltalar och tillgängliggör, att ha ett utbud som är up to date, att nå nysvenskar, och förstås ha en verksamhet och organisation som på alla sätt stödjer en ökad tillgänglighet. Frivillig kulturskoleverksamhet har liksom idrottsverksamhet och föreningsliv i största allmänhet, en tydlig socioekonomisk snedrekrytering. Även om Kalix ligger bättre till än riksnittet vad gäller tillgänglighet till Kulturskolans frivilliga verksamhet, så finns mycket att jobba med för att utveckla vidare. Om ett mål ska lyftas fram under kommande period, så är det tillgängligheten.

Utbildningsnämndens ambition är att bygga ut Kulturverksamheten på ungdomssidan för värdet av kultur i sig och för de fördelar som finns i sambandet kultur och inläring.

KULTURPLAN 2017-2019**BILAGA 1****1. Fortsatt verksamhet med hög kvalitet**

I Kalix kommun finns ett rikt utbud av kultur. I denna plan lyfts sex områden fram som särskilt prioriterade. Det innebär inte att annan verksamhet skall upphöra. Ordinarie verksamhet skall fortsätta att utvecklas i sin egen takt.

2. Kommunal verksamhet**2.1 Konstsamlingar och konsthallar**

Fritid- och kulturförvaltningen upprättar i samråd med Kalix konstförening en årlig utställningsplan där barn- och ungdomsperspektivet beaktas. Fritid- och kulturförvaltningen eller Kalix konstförening står som arrangörer för utställningarna och möjlighet ges såväl till yrkesverksamma konstnärer som amatörer att ställa ut.

Fritid- och kulturförvaltningen har huvudansvaret att göra konstinköp till kommunen och att registrera och dokumentera konst som köps in eller som kommunen får som gåva.

Inventering av kommunens konst bör göras regelbundet. Den inköpta konsten placeras i första hand i offentliga lokaler. Konst placeras också efter önskemål på olika arbetsplatser inom den kommunala förvaltningen. Nyttillkomna arbetsplatser bör prioriteras. Den placerade konsten tillhör Kalix kommun och inte en speciell arbetsplats eller anställd.

Den inköpta konsten ska visas för allmänheten årligen. En förteckning över den inköpta konsten redovisas till Fritid- och kulturnämnden varje år.

2.2 Kulturens koppling till tillväxten

Kultur i samverkan med andra verksamhetsområden är av ökande betydelse för tillväxten och för ett attraktivt Kalix. Kultur har ett särskilt fokus på näringslivsområdet för stimulans av kulturella och kreativa näringar samt besöksnäringen. Vidare är samverkan med fritidsperspektivet av betydelse, inte minst med tanke på ambitioner kring en god livsmiljö.

2.3 Kultur som upplevelsenäring

Upplevelsenäringen är en typisk tillväxtfaktor, eftersom upplevelsenäringen och besöksindustrin förutom att tillhandahålla anställningar även gör ekonomiska vinster och genererar skatteunderlag. Kultur är en stor del av upplevelsenäringen, vilket kan ses i att många välbesökta typer av upplevelser faller inom kultursektorn.

- kulturarv
- museer
- scenkonst

2.4 Kultur som hälsofrämjare

Kulturplanen vill särskilt lyfta fram kulturen som hälsofrämjare. Kulturrådet har med detta som en aspekt bland de väsentliga tillväxtfaktorerna, men kulturplanen väljer att lyfta hälsofrågan extra tydligt. Kulturpolitiken har flera inriktningar. Den ena är att stödja medborgarnas möjlighet att ta del av denna, det andra är att bidra till att den kulturella dimensionen integreras i samhällslivet och finn med i alla politiska sakområden. Den senare inriktningen aktualiserades av UNESCO 1992 och poängterar att utveckling inte bara handlar om varor och tjänster, utan också omfattar valet av livsstil och tillgång till ett rikt kulturliv. Kulturpolitiken skall vara baserad på forskning som ställer nya frågor och utvecklar nya forskningsinsatser. Kultur och fritid lyfts fram som exempel på en strategisk arena för att skapa goda livsvillkor i lokalsamhället och för att främja en lokal utveckling.

Fyra av elva målområden är särskilt relevanta när det gäller kulturens betydelse för hälsa.

- Målområde 1 handlar om delaktighet och inflytande i samhället.
-
- Målområde 3 tar upp vikten av trygga och goda uppväxtvillkor. För barns och ungas hälsa och utveckling är det särskilt viktigt att sörja för hälsans fysiska, psykiska, emotionella, sociala, intellektuella och andra aspekter. Barn och unga måste få möjlighet att utvecklas inom alla dessa områden eftersom de samspelar och förstärker varandra.
-
- Målområde 4 handlar om ökad hälsa i arbetslivet. Det finns en rad exempel på insatser där kulturella aktiviteter används för att förebygga utmattning och ohälsa och främja och förbättra hälsan hos arbetstagare.
- Målområde 6 tar upp behovet av en mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård, där aktuell forskning visar på värdet av kultur i vård och rehabilitering.

En viktig aspekt är dock graden av valfrihet, eftersom alla individer inte reagerar likadant på alla kulturområden. Socialnämnden lyfter fram vikten av att kultur inom vård och omsorg är ett mycket viktigt incitament för ett gott liv för samtliga brukare.

2.4.1 Kultur för äldre

Många äldre personer som är i behov av samhällets stöd, precis som barn och unga, har svårt att ta del av kommunens kulturutbud. Ambitionen för Kalix kommun är att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet utifrån önskemål och behov.

Vi ska främja ett kulturnätverk för seniorer. Parter är föreningslivet och studieförbunden tillsammans med skol- och kulturverksamhet samt äldreomsorgen.

KULTURPLAN 2017-2019**BILAGA 2**

Denna bilaga är resultatet av ett grupparbete som genomförts i dialog och samverkan med inbjudna kulturföreningar och studieförbund på fritids- och kulturförvaltningens kulturföreningsträff den 10 december 2015. Deltagarna delades in i fyra grupper som var och en har fått lämna sina svar.

Fråga 1 Hur vill du att kulturen i Kalix skall se ut om fem år?

- Kulturen prioriteras lika högt som idrotten!
- Märkas, synas, överleva, öka, blomstras, prioriteras bättre, ökade bidrag, kulturen ska stärkas.
- Kulturen ska finnas och synas i varenda vrå i hela kommunen.
- Levande, aktiv, attraktiv. Tillgänglig. Utrymme för både "smala" och "breda" genres.

Fråga 2 Hur kan kulturen stärka Kalix

- Många stora synliga kulturarrangemang!
- Stärka människor, ökad inflyttning. Det ger bolust. Folk träffas. Färgstarkare kommun, lockar folk utifrån. Gynnar handel och annat. Bli attraktivare för människor.
- Attraktiv boendeort och attraktiv besöksort.
- Utan kultur -> Inga unga kvinnor -> inga barn -> inga nya skattebetalare -> död kommun. Kultur = överlevnad.

Fråga 3 Hur skall kultur vara - vad är viktigt för att något skall bli lyckat, uppskattat och levande?

- Tillgängligt för alla!
- Öppet för alla (åldrar). Prioritera alla åldrar. Kvalité, äkta.
- Kultur ska vara engagerande. Bredd i amatör och professionell karaktär.
- Det ska beröra.

Fråga 4 Vilka delar i kulturlivet känns särskilt viktiga före er framåt i tiden?

- Barn- och ungdomskultur, mångkultur.
- Teater, konst, litteratur. Det stärker alla människor.
- Rikt och brett.
- All kultur

Fråga 5 Vad behövs i Kalix och vad behöver Kalix mer av?

- Ett museum
- Input, utbildade ledare, ta hit evenemang, pengar.
- Mångkulturella arrangemang.
- Mer kultur

KULTURPLAN 2017-2019

BILAGA 3

Denna bilaga är resultatet av en enkätundersökning bland barn och ungdomar om deras syn på den framtida kulturplanen.

Vilka av följande kulturaktiviteter tycker du är viktiga för dig fem år framåt?

	Antal svar (max 59)	Andel i procent
Idrottsevenemang	47	80%
Bio	46	78%
Pop- och rockkonsert	37	63%
Foto	33	56%
Spela data och/eller tv-spel	32	54%
Konst	32	54%
Läsa böcker	20	34%
Spela instrument	18	31%
Gå på dansföreställning	16	27%
Discjockey	16	27%
Gå på teater/spela teater	14	24%
Utöva dans/danskonst	14	24%
Sjunga i kör	12	20%
"Serieklubb" där man ser och pratar om sin favoritserie	12	20%
Konsert med klassisk musik	10	17%

Information

Enkäten har bestått av en flervalsfråga där varje deltagare själv fått välja hur många aktiviteter de markerat. Eftersom enkäten varit av flervals typ är andelen i procent beräknad på antal svar i förhållande till det totala antalet deltagare för respektive aktivitet. Totalt 59 barn och ungdomar har besvarat enkäten.